jecto dicuntur. Alia de subjecto dicuntur, & in subjecto etiam sunt. Alia neque in subjecto sunt, neque de subjecto ullo dicuntur. Exemplum primi membri: *homo* 2. ut, *hæc albedo*, 3. ut, *albedo*. 4. ut, *Joannes*.

Definitio entis in subjecto.

Id in subjecto esse dico, quod in aliquo quidem est, & non uti pars: ut sit autem seorsum ab eo in quo inest, fieri nequit: ut, *albedo in pariete*.

Regulæ Antepradicamentales.

1. Cùm quippiam de quopiam prædicatur, ut de subjecto, ea quæ de prædicato dicuntur, dicuntur etiam de subjecto, ut, *Joannes est homo, homo est animal, ergo Joannes est animal.*

2. Eorum quæ sunt diversa genere, & non ita se habent, ut alterum sub altero collocetur, diversæ sunt species & differentiæ. Eorum tamen generum, quorum alterum sub altero collocatur, easdem esse differentias, nihil obstat. Prioris membri exemplum; ut, *Animal & scientia*. Posterioris, *Animal & corpus*.

EX PRÆDICAMENTIS.

Definitio ac divisio substantiæ.

Substantia est ens per se existens; ut, *Joannes homo, brutum*.

Substantia dividitur in primam & secundam.

Prima substantia est, quæ neque de subjecto ullo dicitur, neque in ullo prorsus est subjecto, ut, *Joannes, Petrus*, &c.

Secundæ ſubſtantiæ dicuntur, & eæ ſpecies in quibus eæ quæ primò dicuntur ſubſtantiæ inſunt, & harum ſpecierum etiam genera, ut, *homo*, *animal & corpus*.

Proprietates ſubſtantiæ.

1. Commune eſt omni ſubſtantiæ in ſubjecto non eſſe.

2. Ineſt autem ſubſtantiis, differentiiſque omnes univocè ut prædicentur.

3. Omnis ſubſtantia hoc aliquid ſignificare videtur.

4. Competit præterea ſubſtantiis, & nihil ipſis contrarium eſſe.

5. Subſtantia non ſuſcipere gradus videtur, ut ſit magis minuſvè talis.

6. Maximè ſubſtantiæ proprium hoc eſſe videtur; idem inquam unumque numero permanens contrariorum eſſe ſuſceptivum.

Definitio ac diviſiones Quantitatis.

Quantitas eſt ſecundùm quam aliquid dicitur quantum, vel aliqua dicuntur aliquot, ut, *linea bipedalis*, *ternarius*.

Dividitur primò quantitas in continuam & diſcretam.

Quantitas continua eſt, cujus partes aliquo termino communi copulantur, ut, *linea*.

Dividitur quantitas continua in permanentem, ſive magnitudinem & ſucceſſivam, ſive tempus.

Quantitas permanens ſive magnitudo eſt, cui non repugnat habere omnes partes ſimul exiſtentes; ut, *linea*.

Divi-

Dividitur in lineam, ſuperficiem, corpus.

Linea eſt longitudo longa, non lata, cujus partes puncto copulantur.

Superficies eſt magnitudo longa & lata, non profunda, cujus partes lineâ copulantur.

Corpus eſt magnitudo longa, lata & profunda, cujus partes ſuperficie copulantur.

Quantitas ſucceſſiva ſive tempus eſt, cui repugnat habere omnes partes ſimul exiſtentes, ut, *hora*, *dies*, *annus*.

Quantitas diſcreta eſt, cujus partes nullo termino communi copulantur, ut, *binarius*, *ternarius*, &c.

Dividitur in numerum & orationem.

Numerus eſt quantitas diſcreta permanens ut *ternarius*.

Oratio eſt quantitas diſcreta ſucceſſiva, ut hæ voces prolatæ, *Joannes ambulat*.

Dividitur ſecundò quantitas hoc modo. Quantum partim ex habentibus poſitionem partibus, partim ex non habentibus conſtat.

Exemplum prioris membri, ut, *linea*, Poſterioris, ut, *numerus*.

Proprietates Quantitatis.

1. Quantitati nihil eſt contrarium.
2. Quanto magis ac minus eſſe non competit.
3. Proprium quantitatis eſt maximè æqualitas & inæqualitas,

Definitiones ad aliquid.

1. Ea dicuntur Ad aliquid, quæ id, quod ſunt aliorum

aliorum esse, aut ad aliud aliquo alio modo dicuntur: ut, *pater & filius*, *majus & minus*:

2. Ea sunt Ad-aliquid, quorum esse idem est ei, quod est Ad-aliquid aliquo modo se habere: ut, *pater*, *& filius*, &c:

Proprietates Ad-aliquid.

1. Est contrarietas in hisce quæ Ad-aliquid sunt: ut *scientia* (quæ est Ad-aliquid secundùm dici) *est contraria ignorantiæ.*

2. Videntur etiam ea, quæ sunt Ad-aliquid, & gradus suscipere, ut magis minusve talia sint: ut *simile*, *dissimile*, &c.

3. Universa quæ sunt Ad-aliquid, ad ea dicuntur, quæ convertuntur: ut, *pater est filii pater* &c.

4. Ea quæ sunt Ad-aliquid: simul naturâ esse videntur.

Definitio ac divisio qualitatis.

Qualitas est, quâ quales quidam dicuntur: ut, *albedo*, *scientia*, &c.

Qualitatis quatuor sunt species, Habitus vel dispositio. Vis naturalis vel imbecillitas, Patibilis qualitas vel passio, figura vel forma,

Habitus vel dispositio est qualitas acquisita vel infusa quâ subjectum redditur promptum ad operandum, difficulter vel facilè mobilis: ut, *habitus cytharisandi*, *scientia*, *virtus.*

Vis naturalis vel imbecillitas est qualitas à natura insita, quâ subjectum redditur potens vel impotens ad aliquid faciendum, aut resistendum, aut suscipiendum suam perfectionem: ut, *audiendi In juvene*, *imbecillitas in sene.* Item

duri-

duritiesin ferro, mollities in cera. Denique *vis naturalis, per quam aliquis dicitur facilè sanabilis; & imbecillitas per quam aliquis dicitur insanabilis.*

Patibilis qualitas vel passio est qualitas unico sensu exteriori perceptibilis, vel appetitûs affectio, difficulter aut facilè mobilis, ut, *albedo, nigredo, ira, odium,* &c.

Figura vel forma est qualitas, quantitatem terminatam consequens, ut, *triangulus quadratum,&c.*

Definitio qualitatum.

Qualia sunt ea quæ denominativè ab ipsis, aut alio aliquo modo dicuntur, ut, *album, nigrum,* &c.

Proprietates Qualitatis.

1. Contrarietas in qualitate esse videtur, ut, *albedo contraria est nigredini.*

2. Qualia ipsa gradus suscipiunt, ac magis talia minusve dicuntur, ut *unum album dicitur magis album quàm alterum.*

3. Similia dissimiliaque per qualitates solas dicuntur, ut: *duo parietes albi sunt similes, ratione suarum albedinum,* &c.

Definitiones Actionis & Passionis.

Actio est forma, à qua quippiam dicitur agere, ut *calefactio*, per quam ignis dicitur calefacere lignum.

Passio est forma à qua quippiam dicitur pati, ut, *calefactio*, per quam lignum dicitur calefieri ab igne.

Proprietates Actionis & Passionis.

1. Suscipit ipsum agere pative contrarietatem